

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Escola Superior d'Enginyeries Industrial,
Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa

DIPLOMA
SÈNIOR
TERRASSA

UPC TERRASSA

DIPLOMA SÈNIOR EN CIÈNCIA TECNOLOGIA I SOCIETAT

Treball de Fi de Diploma

**COM ES PREPARA LA FIRA
MODERNISTA DE TERRASSA?**

**HOW IS THE MODERNIST FAIR IN
TERRASSA PREPARED?**

Autor:
Francesc Margarit i Gros

Tutora:
Marta Palacín Mejías

Juny 2025

“La meva anècdota particular va ser el dissabte al matí en sortir de casa i veure que els carrers es despertaven com ara fa cent anys, la gent anava vestida de treballador o de senyor, els venedors muntaven les parades, els espectacles s’instal·laven, els menestrals ensenyaven vells oficis i la gent es veia feliç, era un dia de festa. Vaig pensar: la idea s’ha fet realitat, la Fira ha començat, i em vaig emocionar...”

Maria Costa (Regidora de Comerç i Turisme de l’Ajuntament de Terrassa entre 1999 i 2007), revista Vallesos tardor-hivern 2013.

“Cada any, el segon cap de setmana de maig, Terrassa fa un autèntic salt en el temps cap a una època que va deixar una empremta inesborrable en la ciutat, i sens dubte en el conjunt del país. Una època que va estar marcada no només per la difusió d’aquest imaginatiu estil artístic que es va anomenar, de forma una mica despectiva, “modernisme”, sinó també pel desenvolupament econòmic i les profundes transformacions socials.

Si gireu el cap i veieu arribar una parella de nuvis amb el seu carruatge seguida per la comitiva de convidats amb impecables vestits noucentistes, mentre per un altre carrer desfila una manifestació d’obriers reclamant millores a les dures condicions de treball de la fàbrica tèxtil, no ho dubteu, heu arribat a la Fira Modernista de Terrassa”.

Jordi Garreta Clusella (Cap del Servei de Turisme de l’Ajuntament de Terrassa), revista Vallesos tardor-hivern 2013.

RESUM

Aquest treball parla de la preparació d'una fira emblemàtica, singular i resumeix el seu contingut, el dia a dia, tenint en compte que és una fira relativament jove, amb només 22 anys, de manera que no és comparable amb altres esdeveniments que poden ser fins i tot Patrimoni de la Humanitat i que per tant fa més temps que es fan.

De tota manera, el fet de participar personalment en la seva creació durant anys fa que l'autor reuneixi els suficients requisits i criteri necessari per poder explicar amb detall i fins i tot amb rigor, tota la seva complexa preparació.

S'expliquen en aquest treball les interioritats de la preparació de la fira, tot el treball que durant mesos es fa i l'esforç de moltes persones, internes de l'Ajuntament de Terrassa i externes que hi col·laboren per a que es pugui dur a terme.

S'expliquen també les diferents representacions d'activitats i participacions al carrer, i que això comporta la gran participació ciutadana, de les quals n'és característica principal el fet de compartir els llocs on hi ha els principals edificis modernistes de la ciutat (on bàsicament es desenvolupa la fira) i on tant els paradistes com els mateixos ciutadans es vesteixen amb roba modernista.

És un treball de memòria, de recordar fets viscuts i compartits.

Les paraules clau són: **fira, singular, activitats, participació ciutadana, vestir modernista, i recordatori de fets viscuts.**

ABSTRACT

To summarize a work that talks about the preparation of such an emblematic, singular fair, to summarize its content, day by day, taking into account that it is a young fair, with only twenty-two editions, so it is not comparable with other events that may even be World Heritage

Sites and that therefore have been held for longer. In any case, the fact of personally participating in its creation for years makes the author meet the sufficient requirements and criteria necessary to be able to explain in detail and even with rigor, all its complex preparation.

This work explains the interior of the preparation of the fair, all the work that is done for months and the effort of many people, internal to the Terrassa City Council, and external who collaborate so that it can be carried out.

It also explains the different representations of activities and participation in the street, and that this entails great citizen participation, the main characteristic of which is the fact of sharing the places where the main modernist buildings of the city are located (where the fair basically takes place) and where both the stallholders and the citizens themselves dress in modernist clothing.

It is a work of memory, of remembering lived and shared events.

The keywords are: **fair, singular, activities, citizen participation, modernist dressing, and remembering lived events.**

ÍNDEX

Resum.....	3
Abstract.....	3
INTRODUCCIÓ.....	6
Justificació	6
Objectius.....	7
Metodologia.....	7
Agraïments.....	8
Part teòrica:.....	9
Capítol 1: Preparació de la Fira Modernista	9
1.1. Història.....	9
1.2. La Fira Modernista de Terrassa	11
1.3. Feina de carrer.....	17
1.4. Activitats diverses	17
1.5. Circ d'època.....	19
1.6. Reunions setmanals a nivell organització	20
Part Empírica:	21
Capítol 2: Annex	21
2.1. Entrevista 1, a Domènec Ferran.....	21
2.1.1. Valoració Entrevista	25
2.2. Entrevista 2, a Rosa Aguado	26
2.2.1. Valoració entrevista	30
2.3. Conversa Ateneu Terrassenc: Els edificis perduts del Modernisme	30
2.4. Enquesta Fira Modernista.....	32
Capítol 3: Conclusions.....	37
3.1. Conclusions del treball.....	37
3.2. Limitacions del treball.....	38
3.3. Continuïtat del treball.....	39
PÒSTER.....	40
Capítol 4: Bibliografia / webgrafia	41

ÍNDEX IL·LUSTRACIONS

Il·lustració 1: Edifici Escola Industrial en època modernista.	9
Il·lustració 2: Muncunill principal arquitecte modernista.	10
Il·lustració 3: La Masia Freixa en tot el seu esplendor.	10
Il·lustració 4: Cartell XXII Fira Modernista maig 2025.	11
Il·lustració 5: Raval de Montserrat durant la Fira Modernista.	12
Il·lustració 6: Francesc Margarit, autor del treball, l'any 2014 en plena feina.	12
Il·lustració 7: Francesc Margarit i Gemma Izquierdo amb vestits modernistes.	13
Il·lustració 8: Mostra de la Gastronomia Modernista.	14
Il·lustració 9: Jaume Soler amb les seves motos.	14
Il·lustració 10: Desfilada de cotxes durant la Fira Modernista.	15
Il·lustració 11: Habitació d'hotel en oferta per la Fira Modernista.	15
Il·lustració 12: Vitralls de la sala del Museu Casa Alegre de Sagrera.	16
Il·lustració 13: Gent vestint modernistes a l'Institut Industrial.	16
Il·lustració 14: Mostra artesanal davant de la Masia Freixa.	17
Il·lustració 15: Recreació venda de comerç artesanal i modernista.	18
Il·lustració 16: activitats pensades per als infants.	18
Il·lustració 17: Entrada del Circ engalanat per a la Fira Modernista.	19
Il·lustració 18: Domènec Ferran vestit de modernista.	21
Il·lustració 19: Domènec Ferran, Cap Gros de l'any 2021.	22
Il·lustració 20: Domènec Ferran i Francesc Margarit durant l'entrevista.	25
Il·lustració 21: Rosa Aguado amb vestuari modernista.	26
Il·lustració 22: Rosa Aguado amb el seu Cap Gros de l'any 2019.	27
Il·lustració 23: Rosa Aguado i Francesc Margarit durant l'entrevista.	29
Il·lustració 24: Moment de la conversa entre Domènec Ferran i Pep Forn.	31

INTRODUCCIÓ

Durant anys he pensat que si algun dia havia de fer un treball tant a nivell més personal com en el cas de TFD actual volia fer aquest mateix. Perquè considero que la meua experiència al llarg del temps en la Fira Modernista de Terrassa, en la que vaig dur a terme aquesta tasca de preparació, col·laboració i estar en la mateixa organització, primer com a tècnic ens gestions d'inspeccions municipals i generals al carrer, m'ha fet conèixer-la des de moltes perspectives i també viure-la amb una especial il·lusió.

Fins i tot de jubilat, de passeig per la Fira, on em trobava diferents i antics companys que hi estaven treballant, encara els donava consells, com si hi treballés.

Recordo alguns casos que m'ho agraiïen i d'altres que em deïen que fes de jubilat i que m'ho passés bé, el que volia dir que, moltes gràcies, però ara toca fer un altre tema diferent.

De fet, en el moment que l'he començat a fer els dits sobre el teclat m'anaven sols, cosa premonitòria que m'ho he passat bé, sobretot recordant i vivint en primera persona molts i molts moments. Ha estat un plaer poder explicar totes les experiències, si ja m'ho vaig passar bé en treballar-hi, tot i ser una gran feinada, només puc dir que ara, assegut a la meua cadira del despatx, endreçant i compartint tot plegat encara m'ho he passat millor.

Justificació

Durant vuit anys he participat de la Fira Modernista de Terrassa, els quatre primers com part de la meua feina diària en forma de col·laboració, i com a responsable i dins l'organització els quatre darrers.

Pel fet de treballar del 2012 al 2019 al Servei de Comerç de l'Ajuntament de Terrassa un dels serveis organitzadors d'aquesta gran festa, des del mateix 2012 m'he implicat de forma especial en aquesta fira. Em va impressionar tot el que hi ha rere l'organització, a més de ser una de les feines més agradables i a la vegada més complexes que he fet durant la meua trajectòria professional de més de 40 anys a la Casa Gran.

Viure durant setmanes i fins i tot mesos tot el procés és un goig i un plaer, a més d'una gran feinada, com es veurà, que m'ha portat durant anys a esperar que s'apropessin les dates.

Vull destacar també com al desplegament logístic i la relació amb la història i la cultura se li afegeix el factor humà: i emociona la col·laboració entre els treballadors de diferents serveis que sovint no s'acostumen a relacionar i el fet de comprovar com tant ells com de tots els voluntaris, que fora d'hores de la seva jornada de treball també s'apunten a col·laborar d'alguna manera s'impliquen en fer possible aquesta trobada anual egarenca.

És per tots aquests motius que he triat fer aquest Treball de Final de Diploma. He pensat que fer un treball des de la perspectiva de l'experiència d'una feina que he fet durant anys podria ser interessant, engrescador i que podria parlar amb força coneixement de causa.

Objectius

L'objectiu general, principal i més important d'aquest treball és donar a conèixer a la ciutadania de primera mà la preparació d'aquesta festa que es fa a la ciutat de Terrassa, els seus inicis, el treball que hi ha al darrere, les seves entranyes, i que resulti entenedor i atractiu.

Una de les tasques d'un periodista, és la de transmetre una informació que pot ser d'interès públic, com la de un inspector municipal és fer la foto del que cal transmetre per després fer un informe i reclamar mesures correctores si cal. L'objectiu de l'editor d'aquest treball és també transmetre i fer la foto per a qui li pugui interessar.

Els objectius específics i no menys importants en trobem fins a cinc:

1. Tenir en compte decisions que s'han de prendre alhora de posar tota la maquinària en marxa.
2. Comprovar la infraestructura de la ciutat que va canviant any rere any i obliga a fer constants canvis durant el transcurs de la preparació de la Fira.
3. Avaluar i resoldre els possibles problemes que puguin sorgir en el dia a dia.
4. Fer una gran difusió a la participació també a nivell de públic d'arreu.
5. Donar a conèixer per què la Fira Modernista és una de les fires més importants que es fan.

Metodologia

Segurament el més pràctic seria cercar documentació a Internet del tema que ens ocupa, com també al web de l'Ajuntament, que n'hi ha també, i molta. Però he pensat que el millor mètode i argument ha de ser el de la meua pròpia collita a partir de l'experiència, tot recordant i registrant valuosos detalls. És per això que he pensat que tot el text del treball havia de ser a partir de records de la meua memòria sobre la feina personal feta dia a dia.

Crec que no hi ha millor manera que utilitzar un mètode senzill, pràctic i eficaç donada la gran transcendència d'aquesta fira. A més, es mereix fer-ho amb serietat i rigor, no utilitzant el típic copiar i enganxar, al qual t'hi adaptes molt aviat, al plagi sense voler, però que no és tant genuí, ni tampoc coherent com a treball.

Tanmateix, mitjançant trobades he contrastat amb companys del Servei de Comerç encara en actiu, per tal d'estar al cas de les novetats i de detalls importants. Tot plegat m'ha ajudat a constatar que, més o menys, la fira és i es fa com els anys en què hi vaig participar, la qual cosa ha fet que reafirmi com la metodologia proposada manté el rigor i és encertada i valuosa.

Per últim s'afegeixen dues entrevistes de dues persones molt rellevants, sobretot a nivell general de cultura de la ciutat de Terrassa, que participen en moltes de les activitats culturals. I també he assistit a un acte de diàleg i reflexió al voltant de la fira, dels edificis perduts del modernisme, del qual en faig esment més endavant.

Agraïments

Als meus fills, que des d'un primer moment els va semblar bé i em van encoratjar i animar a fer el Diploma i aquest Treball de Final de Diploma, aportant idees i consells.

Als companys de classe, que m'han ajudat a fer millor aquest treball amb les seves idees, consells, i m'han animat alhora de dur-lo a terme i desenvolupar-lo.

Al professor Tomás Herreros Sala, coordinador de l'assignatura de Treball de Fi de Diploma, per la paciència que ha tingut amb mi, els coneixements i l'ajuda que m'ha aportat alhora d'avançar a cada classe.

A la professora Eva Nogueras, que m'ha ajudat en la preparació del pòster del treball.

A la Directora del Diploma Beatriz Escribano Rodríguez, així com els seus col·laboradors, Sara Gonzalez Villafranca (Secretaria) i David Cecília Padilla (Becari) que com l'anterior becari; Guillem Díaz Peralta, sempre estan disposats a ajudar.

A Gemma Nadal Martínez, companya d'algunes assignatures i Presidenta d'Actes, sempre apunt per donar-te consells donada la seva llarga experiència en el Diploma.

A l'entrevistat Domènec Ferran, conegut com Mingo, a qui conec personalment, per la seva predisposició alhora de quedar i contrastar les nostres opinions d'una activitat que hem fet els dos durant anys en els nostres diferents àmbits de treball, participació i bona sintonia.

A l'entrevistada Rosa Aguado, famosa actriu i gran col·laboradora en l'activitat cultural de la ciutat de Terrassa, a qui també conec en persona, per la seva participació, i també poder contrastar la seva experiència amb la meua, sobretot en l'apartat de les activitats de la Fira, on hem coincidit en molts moments de l'entrevista.

De manera especial a la meua Tutora Marta Palacín Mejías, coordinadora de l'assignatura de: Ètica, Valors i Gènere, que no només m'ha ajudat a corregir text, també m'ha donat idees, fet suggeriments, però sobretot m'ha donat seguretat per continuar endavant en els moments de dubtes per dur a terme el treball amb les condicions i normes que es demanen alhora de fer-lo.

I a la meua dona Gemma Izquierdo Jimeno, que m'ha donat suport des del primer dia que vaig començar el Diploma, en tots els sentits. Sempre al meu costat, m'ha animat quan ha calgut i ha estat una segona tutora del treball, així com la persona que ha fet més aportacions en la majoria de decisions que m'ha tocat prendre durant els quatre cursos del Diploma, com també ho ha fet en aquest treball de final de Diploma.

PART TEÒRICA:

CAPÍTOL 1: PREPARACIÓ DE LA FIRA MODERNISTA

1.1. Història

Il·lustració 1: Edifici Escola Industrial en època modernista.

Fem una breu història de la Fira Modernista per després poder entendre millor la seva preparació. Podem considerar que la Fira Modernista de Terrassa és la gran festa del Modernisme català. Si fem un repàs de les 22 edicions podem presumir del sorprenent viatge al passat per reproduir l'esplendor modernista de Terrassa de finals de segle XIX i principis del segle XX.

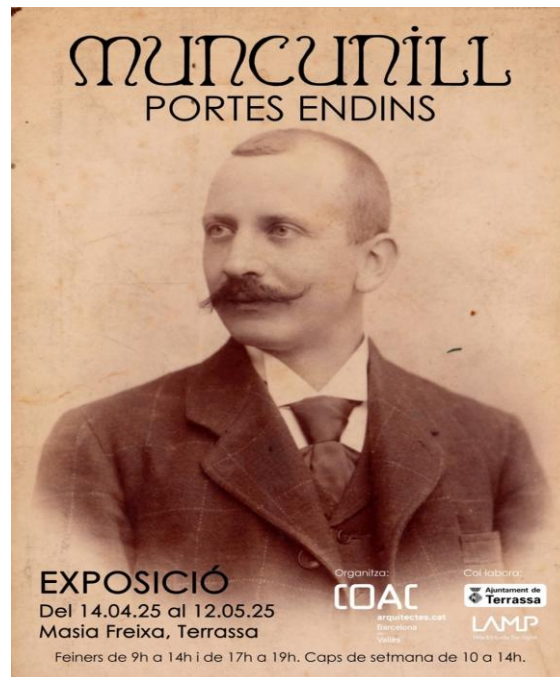
Personatges singulars, visites als principals edificis modernistes, exposicions, espectacles i sobretot la calor de la gent que protagonitza la Fira al carrer amb els seus vestits d'època, ens ofereixen l'oportunitat de viure una experiència única.

Hem de pensar que a mitjans del segle XIX, Terrassa va ser una de les ciutats catalanes capdavanteres en la revolució industrial. El sector tèxtil, especialitzat en la indústria de la llana, va ser durant més d'un segle el motor econòmic de Terrassa, la burgesia industrial va impulsar moviments culturals, el Modernisme i el Noucentisme.

Aquest afermament de l'estil modernista a Terrassa aplicat al patrimoni industrial està lligat al treball personal de l'arquitecte més conegut durant aquest període a la nostra ciutat: Lluís Muncunill.

També cal destacar el fons del Centre de Documentació i Museu Tèxtil, una col·lecció que reuneix obres de mestres d'artistes, dissenyadors i empreses catalanes de finals del segle XIX i principis del XX.

Se'n podria parlar molt de la Fira Modernista de Terrassa, que va lligada a la seva època, la del Modernisme i a molts edificis de la ciutat, com el mateix de l'escola Industrial, per posar un exemple i d'altres tant importants.

Il·lustració 2: Muncunill principal arquitecte modernista.

Segurament caldria ressaltar el de la Masia Freixa, situada al Parc de Sant Jordi. La masia va estar ideada, originalment, per servir com a fàbrica de filatures. L'arquitecte Muncunill la va transformar després a la residència familiar de l'industrial tèxtil Josep Freixa i Argemí i va ser la seu del Conservatori de Música de Terrassa, durant molts anys. És un edifici majestuós que darrerament ha estat objecte de millores, sobretot a la part de seva teulada.

Il·lustració 3: La Masia Freixa en tot el seu esplendor.

1.2. La Fira Modernista de Terrassa

Il·lustració 4: Cartell XXII Fira Modernista maig 2025.

Tot comença a principis del mes de novembre de l'any anterior, en el que treballadors del Servei de Comerç dediquen una part de la seva jornada laboral a començar a treballar la base de dades feta expressament per a aquesta fira, a enviar correus electrònics a tots els titulars de les parades i activitats de la mateixa de l'edició anterior, per veure si estan interessats en la de l'any següent. Se'ls informa dels canvis i possibles novetats i se'ls demana que confirmin el més aviat possible la seva participació donant un termini fins finals d'any per a que facin aquesta primera inscripció.

Tanmateix es truca per telèfon durant tot aquest període de dos mesos a tots el que no han contestat els e-mails i es fa de manera continuada i fins i tot insistent per poder tenir a principis d'any una primera llista de participants i veure si hi ha vacants. A aquest efecte cal dir que sempre hi ha una llarga llista d'espera de cada any.

És important tancar aquest primer llistat per a que després no hi hagi sorpreses de cap tipus i es pugui donar seguretat i confiança a tots els titulars i activitats que configuraran en el seu moment la llista final. Aquest treball és molt minuciós i curós, segurament el més important. Es tracta de no deixar ningú fora de la festa.

Se'ls recorda que les activitats i els productes que posin a les seves parades hauran d'estar vinculats i referenciats artesanalment amb els anys del Modernisme de principis del segle XX, així com també els paradistes hauran de vestir amb roba modernista. Cal vetllar per la coherència amb la imatge i el contingut d'època modernista.

Il·lustració 5: Raval de Montserrat durant la Fira Modernista.

Tenint en compte la transcendència i importància de la fira, cal enviar tota la informació necessària a tot el món del Comerç de la ciutat, així com a totes les activitats, que d'alguna manera hi puguin participar. En aquest apartat no es pot deixar ningú fora, ni excloure cap activitat.

Aquesta participació pot ser de diferents maneres, com engalanar els seus aparadors amb detalls modernistes de principi del segle XX, siguin maquetes, fotografies, o amb altres elements que facin recordar com era i com es vivia a la ciutat en aquella època. Fer saber que tots els aparadors que participin entraran en un sorteig amb importants premis els finalistes i els que reuneixin una sèrie de condicions que els faci més particulars. No hi ha un termini per poder-ho fer, es pot començar a fer mesos abans de començar la Fira.

Il·lustració 6: Francesc Margarit, autor del treball, l'any 2014 en plena feina.

Il·lustració 7: Francesc Margarit i Gemma Izquierdo amb vestits modernistes.

Una altra manera de participar és fer saber a tota una sèrie d'entitats que seran promotores destinades a preparar els guardons, copes, quadres, pintures i d'altres premis de totes aquestes entitats guanyadores, amb el prestigi i conseqüent propaganda pels als seus establiments.

Durant el període de tota la Fira Modernista es convida als comerços a instal·lar a les seves terrasses mobiliari modernista (taules i cadires de fusta de l'època bàsicament) així com també convidar els seus treballadors a vestir-se amb roba modernista. També aquests establiments participaran en un concurs i poden obtenir premis notables.

Dit això es convida a la vegada a que tots els establiments del Gremi d'Hostaleria de Terrassa pugin oferir per la Fira Modernista una gastronomia tradicional amb menús gastronòmics, esmorzars, vermouths i berenars de l'època.

Es demana a una sèrie d'entitats de diferents gremis de la ciutat que puguin i vulguin col·laborar en els seus respectius àmbits a fer diferents esdeveniments de manera conjunta a la fira; és el cas del Gremi de motos antigues i cotxes antics, els quals poden participar i preparar diferents actes.

Il·lustració 8: Mostra de la Gastronomia Modernista.

Bàsicament es convida a aquests responsables que ho facin personalment un per un a tothom que vulgui a participar en la fira, amb cotxe o moto de l'època. El fet de fer-ho de forma personal és bàsic per poder reunir un nombre important de participants. Cal dir que cada any és un èxit i que el públic en general n'està molt pendent.

En aquest cas, ha participat com a responsable en Jaume Soler i Claveria, el qual ha mort recentment i aquí m'agradaria enviar-li un reconeixement molt gran per la seva gran aportació a la Fira Modernista. En Jaume ha estat un terrassenc enamorat sobretot de les dues rodes, que ha organitzat la cursa de motos antigues i cotxes antics, que es fa el mateix diumenge i darrer dia de la Fira fins una edat molt avançada.

Estava previst fer-li una entrevista i no ha estat possible. Vagi el meu reconeixement personal des d'aquest treball.

Il·lustració 9: Jaume Soler amb les seves motos.

Com s'ha fet esment abans, el darrer dia de la fira el mateix gremi organitza un esmorzar amb tots els participants de la cursa de motos i cotxes, que acostuma a ser a la localitat d'Ullastrell: per, després fer les desfilades fins a Terrassa tot passant pels carrers principals per on hi ha la fira - fent dues voltes completes a la Rambla d'Egara en els dos sentits de la marxa per acabar exposant els vehicles a l'espai del Museu de la Ciència i la Tècnica de Terrassa, on es clou i es fa un dinar multitudinari. Aquesta activitat crea molta expectació i molta gent l'està esperant hores abans del pas dels vehicles. Aquest és només un exemple dels molts que es podrien comentar, tots igual de satisfactoris.

Il·lustració 10: Desfilada de cotxes durant la Fira Modernista.

Tanmateix es parla també amb els responsables dels principals hotels i allotjaments de la ciutat, i se'ls demana que durant la setmana final de la Fira Modernista facin ofertes d'allotjament, a mode de descomptes, a canvi per part de l'administració de facilitar diferents promocions.

Il·lustració 11: Habitació d'hotel en oferta per la Fira Modernista.

També es demana als museus de Terrassa, gremi format per diferents espais, elements i col·leccions del patrimoni cultural terrassenc que s'impliquin i participin en la Fira amb jornades de portes obertes. Espais com el Castell Cartoixa Vallparadís, la Seu d'Egara, la Masia Freixa, el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, la Casa Bauman, la Casa Alegre de Sagrera i la Torre del Palau, entre altres, poden ser visitats de manera gratuïta aprofitant a la vegada per fer una gran promoció i difusió sobretot per a la gent que ve de fora de la ciutat.

Il·lustració 12: Vitralls de la sala del Museu Casa Alegre de Sagrera.

Il·lustració 13: Gent vestint modernistes a l'Institut Industrial.

1.3. Feina de carrer

Durant tota la setmana final cal també marcar al terra totes les parades dels comerciants (paradistes) en els carrers principals de la fira amb cinta, fent marques que separin les parades, ja sigui entre arbres, terrasses dels bars, passos de vianants i d'altres. Aquesta feina la fa un conjunt de treballadors de la Casa Gran, aproximadament unes dotze persones. Cadascuna d'aquestes persones estarà acompanyada de becaris de diferents centres i estudis de diferents formacions.

També durant els tres dies del cap de setmana, aquests becaris tindran una funció molt específica per ajudar i col·laborar a que a les parades no els falti res; per posar un exemple, que cada parada disposi de la corresponent escomesa de llum o quadre elèctric necessari per poder funcionar de manera correcta en el seu treball. En definitiva, són un enllaç amb els col·laboradors i organitzadors de la Fira.

A aquests becaris se'ls ubicarà en un espai determinat per poder fer aquestes tasques pel que hauran de moure's durant els tres dies, sense interrupció, aquest espai s'anomena regidors d'espais i cal que estiguin ben determinats. Aquest treball és fonamental i cal estar connectats; becaris, responsables de l'ajuntament i organització per poder solucionar qualsevol inconvenient o problema que pugui sorgir en qualsevol moment. Un cop acabada la Fira Modernista els treballadors responsables de l'Ajuntament han d'avaluar aquesta feina feta pels becaris de manera que la puntuació atorgada al final de la Fira els ajudi a sumar en la seva corresponent formació.

1.4. Activitats diverses

De la mateixa manera i ja durant el cap setmana en què la fira està en funcionament, s'hi desenvolupen activitats de recreacions històriques i artesanals tradicionals que són de gran interès per el espectador, així com activitats menestrals, oficis que es feien combinant tècniques mecàniques o manuals, per posar algun exemple: el típic bufador d'ampolles provinent de l'antic ofici de vidrier, o treballar en una enclusa, una de les eines fonamentals de la forja de l'època.

Il·lustració 14: Mostra artesanal davant de la Masia Freixa.

Il·lustració 15: Recreació venda de comerç artesanal i modernista.

També hi ha activitats infantils que es complementen amb les anteriors, tals com tallers de pintures, de teixit, i jocs de nens de l'època, entre d'altres, les bitlles.

Il·lustració 16: activitats pensades per als infants.

1.5. Circ d'època

També entre les activitats, setmanes abans de la fira i durant la mateixa, s'instal·la un circ en una plaça cèntrica de la ciutat, un gran circ on, a més de fer representació dins la tradicional carpa amb números i personatges representatius de l'època modernista, s'instal·len vehicles pesants molt antics, que volen representar l'època modernista dels mateixos professionals del circ, que envolten tot l'espai de l'exterior de la carpa com tanca de separació i que criden una gran atenció al públic.

Il·lustració 17: Entrada del Circ engalanat per a la Fira Modernista.

Cal explicar una anècdota relacionada amb el circ, relacionada amb els animals que tenen al seu interior i les cercaviles o activitats amb soroll del carrer com poden fer el trabucaires. És molt important que els que hem anomenat abans regidors d'espais, tinguin molt present, clar i molt en compte quan es duen a terme aquestes cercaviles, per tal de no deixar acostar els trabucaires a la plaça on hi ha el Circ.

Algun any algun d'aquests regidors d'espai s'ha despistat i no s'ha controlat s'ha creat un gran aldarull i pànic dels mateixos animals que senten el soroll de manera molt especial, s'espanten i cal per tant estar molt atents. De la mateixa manera que tampoc es pot fer aquesta activitat de carrer quan es fa una funció al circ.

1.6. Reunions setmanals a nivell organització

Els dos darrers mesos previs a la Fira, es fa una reunió cada divendres a la sala d'actes del Conservatori de Música de Terrassa, a la Masia Freixa on tots els encarregats i responsables de la Fira es troben per veure com s'avança, quins entrebancs sorgeixen i la feina que encara falta fer.

Aquestes reunions que duren hores, que haurien d'acabar a les tres de tarda, sovint s'allarguen donat que són molts importants sobretot pels imprevistos que van sortint.

Sempre d'un any a l'altre hi ha canvis de circulació, zones de vianants que s'amplien i tot s'ha de tenir en compte, sobretot per que els veïns que viuen a les zones afectades puguin entrar i sortir lliurement del seu domicili amb el seu propi vehicle sense cap o si més no la mínima dificultat.

A aquests veïns se'ls fa arribar en persona un passi personalitzat, per que tinguin l'accés de manera fàcil i que no resulti cap inconvenient per ells entrar i sortir del seus domicilis.

La reunió final es fa el darrer divendres, abans del cap de setmana de la Fira, acabant amb un brindis ofert per part de l'alcalde Jordi Ballart, agraïnt la tasca feta i desitjant sort a tots els treballadors i als implicats, una bona feina.

Segurament, aquest gest, aquest reconeixement és un dels moments on te'n adones de que tot l'esforç està valent la pena i t'anima a començar la setmana final amb ganes tot i el cansament acumulat de les setmanes anteriors, a més de compartir amb els companys dels diferents Serveis, no només de Turisme que també, a nivell personal i col·lectiu les possibles incidències i dificultats que s'han anat trobant, així com les satisfaccions de una feina feta o si més no molt avançada.

PART EMPÍRICA:

CAPÍTOL 2: ANNEX

2.1. Entrevista 1, a Domènec Ferran

Per tal de complementar aquest treball he considerat fer una entrevista a una persona rellevant i participativa de la Fira Modernista. La persona triada ha estat en Domènec Ferran Gómez, més conegut com Mingo, segurament una de les persones més populars, conegudes i implicades, tant pel que fa a aquesta fira, com a totes les que es fan a la ciutat, així com a la majoria d'actes i activitats culturals públiques.

Tot i que està jubilat, continua compartint en diferents fires i actes culturals que es fan a la ciutat i no deixa passar l'oportunitat de participar-hi.

A més d'haver estat Terrassenc de l'any 2019 i Cap gros també de Terrassa l'any 2021 i de fer diferents conferències com la de l'Ateneu Terrassenc el 2024, o al Casal Cívic de Ca N'Aurell, per citar-ne algunes.

Amb el Mingo hem compartit molts anys a l'Ajuntament de Terrassa, ell com Director de Museus durant vint-i-tres anys, de manera que ha estat molt fàcil triar i fer aquesta entrevista amb ell, sobretot gràcies al seu tarannà i empatia.

Saber el que en pensa i com veu la Fira Modernista de Terrassa ha estat molt gratificant i enriquidor.

Fotos d'en Domènec Ferran

Il·lustració 18: Domènec Ferran vestit de modernista.

Il·lustració 19: Domènec Ferran, Cap Gros de l'any 2021.

AMB L'ANNA MATA, LA MARIA COSTA I JO MATEIX, HEM ESTAT CONJUTAMENT AMB COMERÇ I TURISME UNA MICA ELS PARES DE LA FIRA MODERNISTA.

Preguntes: Entrevistador Francesc Margarit: F. M.
entrevistat Domènec Ferran: D. F.

F. M.: Fins ara s'han fet vint-i-dues edicions de la Fira Modernista, has participat en totes?

D. F.: Pràcticament sí, per què a l'inici hi participava com a Director del Museu i el Museu juntament amb Comerç i amb Turisme hi participàvem, teníem una parada al Raval, fèiem algunes activitats des del Museu i no hi he deixat de participar fins que em vaig jubilar l'any 2021 i particularment també, per què malgrat treballés a la parada alguns anys o treballés en la preparació d'activitats o desenvolupés activitats durant la Fira, també en el moment que no estava a la parada o que no havia de treballar també em vestia i sortia a la Fira. La vestimenta ha sigut diversa, primer anava amb una indumentària com de menestral que em deixava la Rosa Aguado i a partir de l'any 2008, com entitat de ministril, que és una entitat que sortim al Carnestoltes, que ens vam demanar si podíem fer una activitat a la Fira i vam engegar una activitat bastant gran que era una processó de Corpus. Aquesta processó de Corpus la vam estar fent malauradament només dos anys, vam vestir nens i nenes de comunió, portàvem el ciri portàvem el sèquit religiós, militar, gegants, al drac, i fèiem tot el sèquit seguint el que es feia per Corpus de la Fira Modernista de principis del segle XX, a partir d'aquí em vaig vestir de capellà, a partir del 2008, fins no fa gaire utilitzava aquesta indumentària i ara fa tres anys que me'n vaig fer una de Capità General de l'Exercit d'Alfons XIII de la guerra del Rif del 1913 i ara surto amb aquesta indumentària.

F. M.: També has participat a nivell organitzatiu, en quantes?

D. F.: Fins l'any 2019 en vint, el 2020 no es va fer i el 2021 em vaig jubilar.

F. M.: Sempre has utilitzat vestuari modernista?

D. F.: Si, sempre.

F. M.: Què representa per tu la Fira Modernista?

D. F.: La Fira Modernista és una mena d'idea que va sortir quan jo estava a l'IMCET, a Cultura, al carrer Sant Quirze, on hi ha actualment l'Ateneu Terrassenc. Hi havia relació amb l'Anna Mata que havia estat abans a Cultura, que després va estar a Turisme i sempre havíem parlat que per donar vida i fomentar el patrimoni modernista industrial de Terrassa s'havia de fer alguna cosa, en converses de bar. S'hi va afegir la Maria Costa quan encara no estava a l'Ajuntament, que tenia un taller prop de l'IMCET. Amb tot això va quedar latent de que s'havia de fer alguna cosa, alguna fira, fins que es va consolidar la idea de fer-la. Una mica som els Pares, tot i que des de Cultura es va veure que no teníem ganes de fer una fira tipus Festa Major d'Estiu, o de Primavera i llavors Cultura com a tal no va contribuir, el Museu si, conjuntament amb Comerç i Turisme els que van engegar, quan la Maria Costa va estar Regidora realment la Fira pròpiament dita que seguia una mica els embrions anteriors.

F. M.: Consideres que és una de les més importants que es fan no només a nivell local, també a nivell comarcal i fins i tot a nivell de Catalunya?

D. F.: Si, el fet de néixer en un moment en el que estava de moda eren les fires medievals, que n'hi ha moltes i a tot arreu, el fet de posar un patrimoni industrial modernista una ciutat sencera, que d'una manera o altra reviu aquella època, aquells temps, la fa super singular. No és el mateix anar a veure una plaça amb parades medievals, que veure el que es munta a Terrassa, a traves de Comerç, de les parades, de les activitats, les escenificacions, les visites al Patrimoni, que això és molt important, que durant aquest període es pugui visitar patrimoni. Jo m'he dedicat a visitar diverses fires modernistes, la de Canet, la de la Garriga, Cardedeu, he intentat estar a algunes i penso que la nostra és la més gran de Catalunya, segur.

F. M.: L'Ajuntament demana als responsables dels comerços i activitats diverses, sobretot al gremi de Restauració i Hosteleria, vestuari, exposició i venda amb articles artesanals basats en fa 100 anys o més, si no fos així creus que la fira tindria tant èxit?

D. F.: La fira té èxit, per que és singular, com he dit abans, única, especial i per què per molta gent és una manera de participar-hi vestint-se i passejant i una altra que els comerços t'ofereixin aquests tipus de productes, que ho vegis tot ambientat. Penso que a la Fira encara hi havia d'haver més d'aquets tipus de coses, per que als aparadors encara n'hi ha pocs, alguns comerços els hi costa una miqueta i que la fira creixi i sigui de qualitat, penso que va relacionada amb el propi patrimoni modernista de Terrassa i que s'hi vagin implicant encara més agents d'aquest tipus.

F. M.: Has participat en algun dels ral·lis amb cotxes antics o motos antigues que es fan dins la Fira?

D. F.: No, m'he fet fotos amb tothom, per què la indumentària de capellà, ben arreglat, diguem-ne de luxe, en tinc dues la de capellà, una de luxe i una de poble, que era la que posava darrerament i els del ralli de cotxes i motos antigues, ja m'esperaven que anés amb ells per fer-me fotos, però participar directament no ho he fet mai.

F. M.: Faries algun canvi, tens suggeriments de millora respecte la Fira?

D. F.: Si, els cartells per exemple, per dir alguna cosa, al principi estaven relacionats o eren fotos, o dibuixos o treballs hipogràfics, a partir d'elements reals del modernisme de Terrassa, mica en mica s'han anat fent com més de disseny, més general i em sembla que s'hauria de cuidar més, que el cartell representés alguna cosa directa de la Fira Modernista de Terrassa, del patrimoni de Terrassa i després que la gent es vesteixi, que es vesteixi de totes les tecnologies, per que a les dones els agrada molt anar de senyora i sobretot de senyores mudades i és clar, en aquella època hi havia senyores mudades i senyores que no tant, hi havia obreres, penso que si la gent es vestís més i hi hagués més tipologia de personatge, li donaria una riquesa, que ja la té, però que encara seria més important.

F. M.: D'una manera o altra estàs implicat amb altres activitats culturals de Terrassa, de quantes formes part?

D. F.: "Riu molt", de fet, des del punt de vista només lúdic i festiu, el Carnestoltes de Terrassa, en el que hi estic implicat des de fa trenta dos anys i participo molt activament, sortim amb una comparsa, que em penso que és la més antiga o la segona més antiga i m'implico també en coses que em demanen des de l'organització. També estic en una coral que es diu Corfol, soc soci fundador del Centre d'Estudis Històrics i de moltes més coses, participo amb el premis de batxillerat dels instituts com a jurat.

F. M.: No fa gaire temps, en el Diari Terrassa, va haver un article que feia esment a si hauríem de canviar el nom de la ciutat de Terrassa per Terraça. Entre altres historiadors i sociòlegs et vas manifestar en contra, argumentant que no et semblava una bona idea. Creus es pot arribar a fer el canvi?

D. F.: A veure, fer el canvi tal qual, no és una bona idea. El que no es pot fer, és haver consolidat un nom en català, entre cometes, un nom antic de Terrassa, quan s'havia dit Tarrasa a tot arreu i la prova és que encara surt erròniament a molts llocs. Mira, l'altra dia a Telecinco em van fer una entrevista per tot el xou que es va 'liar' del cartell del Carnestoltes, i em van fer donar la cara en el programa de la Rosa Quintana i posava Tarrasa i el primer que els hi vaig dir va ser que el primer que havien de fer era posar el nom de la ciutat de manera correcta. És maco recuperar patrimonialment coses que puguin tenir una certa gràcia, com aquesta, però es poden treure samarretes, fer activitats que surti Terrassa d'aquesta manera (Terraça), però canviar el nom no.

F.M.: Mingo, gràcies pel teu temps.

Final de l'entrevista.

Foto feta en el moment de l'entrevista:

Il·lustració 20: Domènec Ferran i Francesc Margarit durant l'entrevista.

2.1.1. Valoració Entrevista.

Un cop feta i transcrita l'entrevista és bo fer una valoració i veure que s'han assolit els objectius específics números 1, i 3, i tot el que se'n pot desprendre de la conversa, així com veure la coincidència amb tot el que s'ha explicat a la part teòrica del treball.

Cal fer esmena, que aquesta conversa ha estat sobretot molt enriquidora, que ha sumat, que ha aportat molt i que ha estat un gran plaer dur-la a terme.

Tal i com s'ha pogut comprovar en Domènec Ferran és una persona entusiasta, activa, molt participativa i molt implicada en el món de la Cultura, tal i com he comentat abans, a la seva presentació. Ha estat molt comunicatiu i participatiu.

Durant la mateixa, conforme ell anava contestant les meves preguntes, els dos hem pogut anar comprovant que coincidim en valorar la Fira, que és singular, única i especial, què pensem de la seva preparació, de la gran aportació que els dos hem fet i de fet ell encara continua fent i d'algun canvi o suggeriment.

Per posar algun exemple, que els mateixos comerços s'hi podrien implicar més i que els seus aparadors podrien engalanar-se més per l'ocasió.

Aquest és un tema que des del Departament de Comerç s'hi està damunt i es demana aquesta implicació i engalanament des de fa anys.

Per acabar aquesta valoració, també hem coincidit en que les activitats que es fan a la ciutat durant els tres dies principals de la Fira, són molts i que és un orgull, malgrat la gran feina que dona la seva preparació poder-los gaudir.

2.2. Entrevista 2, a Rosa Aguado

Després de l'èxit de la primera entrevista s'ha considerat fer-ne una segona i s'ha escollit a una altra persona emblemàtica, carismàtica de Terrassa i prou coneguda, com és la Rosa Aguado.

La Rosa, després de passar per diferents grups de teatre amateurs, Centre Social, Sala Crespi entre altres, així com per Institut de Teatre de Terrassa, on es va treure la llicenciatura en art dramàtic i de fer moltes altres facetes, es fa difícil descriure tot el que ha fet en el món de les arts escèniques després d'una llarga carrera i no deixar-se res.

A la Rosa l'hem pogut veure; en el teatre, en el cinema, en el doblatge, llegint poesia, fent pregons com el del Carnestoltes, fent presentacions de llibres, a més d'haver estat Cap gros de l'any 2019 i de fer conferències com la de l'Ateneu Terrassenc l'any 2022.

Tot plegat fa que es consideri a la Rosa com una gran artista del món escènic.

Respecte la Fira Modernista, motiu principal d'aquesta entrevista podem constatar que també hi ha participat de manera molt activa, sobretot amb el taller de teatre que dirigeix el Carrer Portal Nou, a més de fer una tasca educativa, també hi té vestuari modernista.

Els que tenim la sort de conèixer-la personalment podem assegurar que la Rosa és cordial, conversadora, alegre, empàtica i molt bona persona.

Fotos de la Rosa Aguado:

Il·lustració 21: Rosa Aguado amb vestuari modernista.

Il·lustració 22: Rosa Aguado amb el seu Cap Gros de l'any 2019.

PER MI LA FIRA MODERNISTA ÉS LA MÉS IMPORTANT DE TOTES LES QUE ES FAN A CATALUNYA.

Preguntes: Entrevistador Francesc Margarit: F. M.
entrevistada Rosa Aguado: R.A.

F. M.: Una part de la teva llarga carrera en el món de les Arts Escèniques, l'has dedicat a col·laborar a la Fira Modernista, ho continues fent en l'actualitat?

R. A.: I tant, continuo col·laborant cada any des de que va començar la F. M., amb l'Ajuntament, amb activitats que se'm proposen de fer, portar-la a terme i de fet, ja abans de començar la F. M. com a tal, com a cap de setmana que es va iniciar, ja abans durant dos/ tres anys anteriors vaig estar col·laborant amb el que se'n deia un dia de fa cent anys, que era un sol dia que fèiem activitats de diferents espais a Terrassa, tant de carrer com a edificis modernistes i de tot tipus, que era un recorregut d'un obrer que anava fent coses i que anaven passant a diferents espais de la ciutat.

F. M.: De quina manera col·labores ara?

R. A.: Doncs igual que al principi amb l'Ajuntament, connectem cada any per fer activitats i escenificacions i tot tipus de coses, que volen dur a terme. Els primers anys vam estar fent coses a la Casa Alegre Museu de Sagrera, també a l'Ajuntament, pel carrer, ara actualment estic col·laborant a la Masia Freixa fent les escenificacions dels espais, de la mateixa masia, però a part a vegades em donen altres activitats com per exemple he fet més d'un any l'activitat de la inauguració de la F. M.. Per exemple, l'any que es va dedicar al menjar, vam fer unes parades a la Plaça Vella, quan es va dedicar al tema del Teatre, vam fer unes actuacions també a la Pl. Vella de textos modernistes de S. Rusiñol, l'any dedicat al cinema, apart de fer l'actuació, vam fer com un rodatge del cinema de l'època. Depèn sempre al que està dedicat.

F. M.: Ho has fet en les vint-i-dues edicions de la Fira Modernista?

R. A.: A totes, totalment a totes.

F. M.: Consideres que està ben organitzada, la faries diferent? Algun canvi?

R. A.: Si, rotund, si tenim en compte la quantitat d'activitats que s'arriben a fer els tres dies de la F.M. si es mira el programa de tot el que es fa, és espectacular. Es fan moltes, moltes coses, llavors organitzar, coordinar-ho d'una manera efectiva que pugui funcionar i a que a tot arreu arribin les seves adequacions, les seves necessitats i que tot vagi rodat i quadrat, és molt difícil i crec que es dur a terme bé i ben organitzat, que es podria fer d'una altra manera? Pensar en algun canvi s'hauria de mirar des de la base, de l'estructura del que s'està fent, perquè jo ho veig des de fora, no estic posada exactament dins que passa i que es fa a cada lloc. Des del meu raconet a la Masia Freixa, veig que Deu n'hi do la complicació que té, encabir i coordinar, les coses que es fan a la galera, els tallers artesanals, el que es fa darrera les parades, les visites, no és fàcil i a vegades hi ha uns petits moments que pots dir que això s'ha deixajustat i no és fàcil tot i que es parlen a les reunions i parlar de canvis, no puc dir si en faria per que no conec el total.

F. M.: En la presentació hem comentat que tens un taller de teatre de nom Acció Teatre, que dirigeixes al Carrer de Portal Nou, on entre altres coses hi tens vestuari modernista i que s'utilitza a la F. M., continua sent així?

R. A.: No, actualment no, el vaig haver de tancar amb motiu de la pandèmia i quan vam tornar el setembre del 2020 l'activitat a tots els llocs que se'n feien, en el meu cas la meua escola, vaig aguantar fins el gener però després ja no, no tenia ingressos i no vaig poder resistir les despeses econòmiques que suposava tenir un espai d'aquestes característiques i vaig haver de tancar. Després, al febrer vaig portar tot el material de vestuari, de mobiliari d'objectes que tenia i vaig anar a un altre lloc més petit del que tenia fins aquell moment, en espai on he estat durant quasi cinc anys fins fa poc on he trobar un altre lloc. I si, cedia el vestuari modernista, sempre ho he fet.

F.M.: Què t'aporta la Fira Modernista?

R.A.: Per mi la F. M., tenint en compte que la faig des de l'inici, des de les beceroles, que el primer any vam fer moltes activitats perquè s'arrenqués conjuntament amb l'Ajuntament, perquè es veiessin diferents maneres de fer coses pel carrer, per la Masia Freixa, per diferents llocs, a la Plaça Vella, va ser un any molt intens i es va veure com podia funcionar, tot i que ja portàvem l'experiència dels dos anys de fer un dia de fa cent anys, tot i així, per mi és una cosa molt entranyable per que m'aporta una il·lusió, és un projecte que es va crear i que hi vam ser des del principi molt ficats en la part interna de com crear-ho de com voler-ho fer i per tant, una miqueta, una part d'aquesta fira, m'hi sento jo també. Aleshores l'Ajuntament ha confiat tots aquests anys en Acció Teatre per anar fent diferents activitats i fins aquest any i em fa sentir contenta de saber que els que faig els satisfà, de que dono bon resultat, de que la gent que ens ve a veure els hi agrada molt, sobretot de les escenificacions que fem a la Masia Freixa i la petita actuació que es fa és divertida i la visita que es fa guiada és simpàtica. La visc amb molta il·lusió.

F. M.: Has participat alguna vegada en algun dels ral·lis amb cotxes antics o motos antigues que es fan dins la Fira?

R. A.: No, ja tinc prou feina amb el que faig. Nosaltres hem d'estar a les 11 del matí els tres dies a la Masia Freixa i hi estem tot el dia, només parem per dinar, fem tots els passes continuats fins les vuit del vespre. Estic com coordinadora, controladora i responsable del que s'està fent i no puc marxar a altres espais.

F. M.: Consideres que és una de les més importants que es fan no només a nivell local, també a nivell comarcal i fins i tot a nivell de Catalunya?.

R. A.: Per mi sí, crec que la F.M. és la més important que es fa a Catalunya. Per la durada, per la quantitat d'activitats que s'hi arriben a fer, per la presència de qui col·labora en aquestes activitats, per la participació de la gent, per la ciutat, per tot i n'he visitat d'altres. Per mi sí.

F. M.: De tot el que hem parlat, vols afegir alguna cosa més?

R. A.: Dir que la F.M. és una activitat que per poc que es pugui, s'hauria de cuidar, mimar, fer-hi costat sempre per que no es pogués acabar mai de fer-se, que no arribés a passar. També crec com ells (Ajuntament) que ho tenen clar, que no pot créixer més, a no ser que creixés en dies, en lloc d'inaugurar-se el divendres que es fes el dijous, un dia abans, però seria una autèntica bogeria per que hi ha molta feina a fer ja amb els tres dies, per tant, sobretot més que res, cuidar-la com un tresor que te la ciutat.

F.M.; Rosa, gràcies pel teu temps.

Final de l'entrevista.

Foto feta en el moment de l'entrevista:

Il·lustració 23: Rosa Aguado i Francesc Margarit durant l'entrevista.

2.2.1. Valoració entrevista

Ha estat una entrevista molt gratificant, sobretot pel tarannà de la Rosa, que a més de ser una gran conversadora, és una persona que ha viscut la Fira Modernista en totes i cadascuna de les 22 edicions, tal i com ens ha confirmat ella mateixa.

Respecte els objectius específics, s'ha assolit el números 3, i 4, clarament.

Com he fet esmena en els agraïments, he pogut valorar i contrastar la gran coincidència, sobretot en l'apartat de les activitats de la Fira, on hem coincidit en molts moments de l'entrevista.

Això fa que pugui presumir de que moltes coses de les que he fet constar i explicat en la part teòrica del treball estan i queden més que contrastades, gràcies a les respostes a les meves preguntes a la Rosa.

A l'igual que en Domènec Ferran, la Rosa és una persona molt participativa i molt implicada en el món de la Cultura de Terrassa i que ho es pugui fer tant en la Fira Modernista te molt de mèrit i cal valorar-ho en la seva justa mesura, tenint en compte que ella és una actriu contrastada amb molta activitat artística, sobretot en el teatre.

La Rosa ha fet esment en diferents moments de l'entrevista de la gran quantitat d'activitats que es fan dins els edificis modernistes, així com al mateix carrer durant els tres dies que dura la fira i també del fet d'estar dins l'organització, col·laborant constantment amb els serveis de Comerç i Turisme de l'Ajuntament de Terrassa.

El seu entusiasme ha quedat força clar a la pregunta de si considera que la F. M. és una de les més importants que es fan a nivell de Catalunya, on ha estat taxativa i molt clara responent que sí.

Per acabar aquesta valoració, ha expressat i també hem coincidit en aquest punt, que és un orgull, treballar-hi malgrat la gran feinada que dona cada any.

2.3. Conversa Ateneu Terrassenc: Els edificis perduts del Modernisme.

En data 6 de maig de 2025 dins de la setmana de la Fira Modernista, es va dur a terme una xerrada a l'Ateneu Terrassenc sobre els edificis perduts del modernisme, entre Domènec Ferran (historiador) i Pep Forn (polític) que van de les pèrdues del patrimoni local de l'època del modernisme, històries del passat oportunitats del futur.

Tenint en compte el motiu de la conversa, tot i no ser el principal objectiu d'aquest treball però sí el d'una activitat que forma part del conjunt d'activitats amb motiu de la Fira Modernista de la nostra ciutat, vaig pensar en anar-hi i veure què em podria aportar al treball i així ho vaig fer.

A la sala d'actes hi vaig reconèixer historiadors, polítics actuals i del passat recent, arquitectes, la majoria jubilats i un públic majoritàriament de persones grans, que com jo van viure aquests enderrocaments. En el meu cas com Terrassenc en que he els he viscut abans d'entrar a l'Ajuntament i com treballador del mateix Ajuntament de la ciutat durant més de 40 anys on vaig viure part d'aquests enderrocaments, podríem dir de primera mà.

La conversa va ser interessant, pròpia de dos grans comunicadors, encara que decebedora. El motiu va ser perquè es va anar parlant de molts edificis modernistes enderrocats al llarg dels anys, per diversos motius com l'especulació o a vegades sense cap motiu, només per una decisió política. Sincerament no recordava que fossin tants i tot i que Terrassa pot presumir encara d'un patrimoni de l'època que ens pot fer sentir orgullosos de ser una ciutat modernista com ho demostra la mateixa celebració de la Fira Modernista, encara ho podria ser més, molt més gran.

Segurament ens hem de quedar amb que amb el pas del temps les ciutats es transformen i canvien segons les seves necessitats, però es va fer molt dur anar escoltant que van ser tants els edificis enderrocats. Per citar-ne alguns: el Cercle Egarenc, la casa quarter de la Guàrdia Civil o l'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat.

També es va fer esment d'edificis salvats en els que es va fer alguna restauració, rehabilitació o transformació, com l'actual edifici del col·legi Lanaspà, entre altres.

En el tram final de la conversa es va parlar de com el patrimoni és memòria històrica, tot i que sembla que ens vam adonar una mica tard. Encara gràcies.

Il·lustració 24: Moment de la conversa entre Domènec Ferran i Pep Forn.

2.4. Enquesta Fira Modernista.

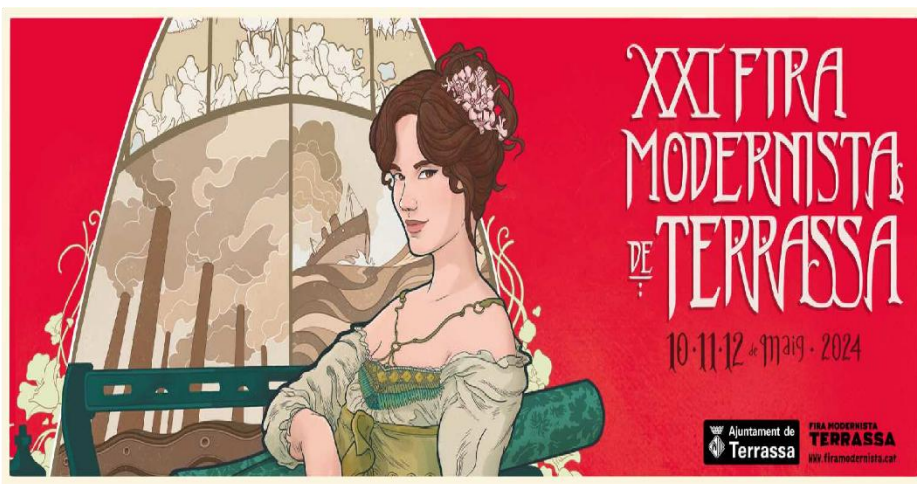
Aquesta enquesta, es fa cada any als visitants de la Fira Modernista de Terrassa, i està elaborada per el mateix l'Ajuntament, pel seu Departament de Comerç i Mercats, i té el tractament de document públic. L'elaboració de recollida de dades d'aquesta enquesta forma part de la feina que fan els becaris en les seves pràctiques universitàries, en col·laboració amb els treballadors de l'Ajuntament, que fan la tasca de regidors d'espai a les zones on han estat habilitats i distribuïts, i en les que col·laboren en els dies previs de la Fira Modernista de diverses maneres.

Aquests becaris es prenen molt seriosament aquesta feina, donat que es troben que la majoria de gent col·labora i els agrada el tipus de preguntes que s'hi fan, de manera que per ells és una feina agraïda, de molta implicació i en la que se senten importants i respectats. La fan els tres darrers i principals dies de la Fira, al matí i a la tarda, en diferents franges horàries.

L'endemà mateix totes aquestes enquestes (centenars) es recullen i es passen a la base de dades generals de la Fira on s'obtenen els diferents formatgets i dades en general per tenir coneixement i anar veient les respostes de la gent visitant en general, sigui de la mateixa ciutat, sigui de fora i els possibles canvis que es puguin obtenir, de manera que donen moltes aportacions.

D'aquestes enquestes es recull la següent informació, en els seus respectius apartats:

- Perfil del visitant, sexe i edat.
- Àmbit de procedència.
- Visites a la Fira.
- Si és la primera visita.
- Si ha vingut expressament a Terrassa per la Fira.
- Amb qui ha anat a la Fira.
- Com ha arribat a la Fira.
- Com s'ha assabentat de la celebració.
- Despesa o previsió despeses als restaurants de la ciutat.
- Quants diners té previst gastar-se.
- Què és allò que més li ha agradat de la Fira.
- Què és allò que menys li ha agradat.
- Creu que tornarà a la ciutat.
- Si en una propera edició tornarà a la Fira Modernista.

XXI FIRA MODERNISTA DE TERRASSA 2024

ENQUESTA ALS VISITANTS

Ajuntament de Terrassa

PERFIL DEL VISITANT (I)

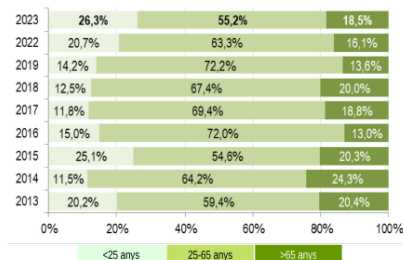
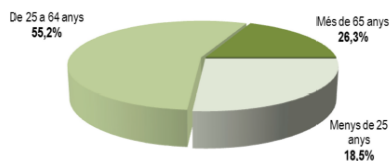
Sexe

(n=637, vàlides=631)

Edat

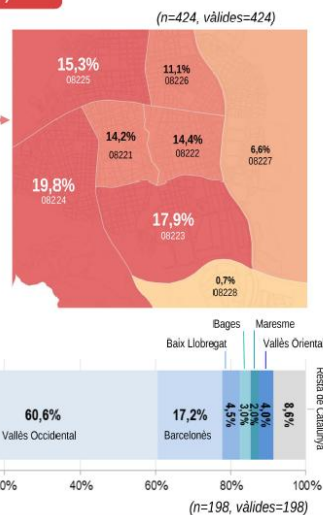
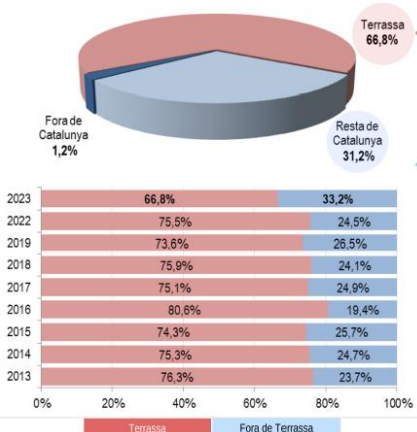
(n=637, vàlides=634)

PERFIL DEL VISITANT (II)

Àmbit de procedència

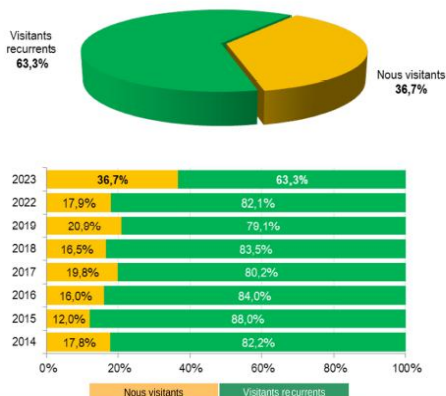
(n=637, vàlides=635)

CARACTERÍSTIQUES DE LA VISITA (I)

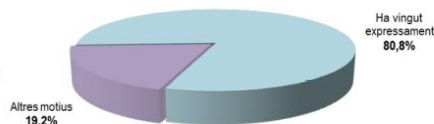
Primera visita a la Fira?

(n=637, vàlides=633)

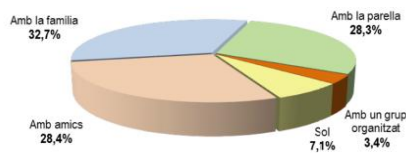
Ha vingut expressament a Terrassa per la Fira?

(n=213 no residents Terrassa, vàlides=213)

Amb qui ha anat a la Fira?

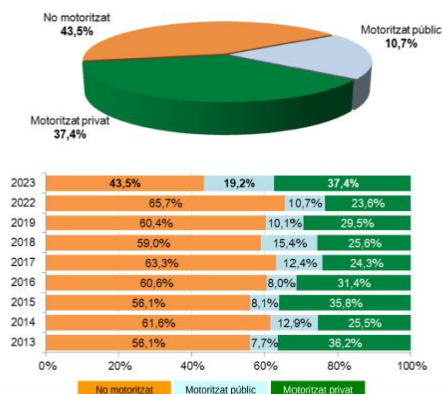
(n=637, vàlides=637)

CARACTERÍSTIQUES DE LA VISITA (II)

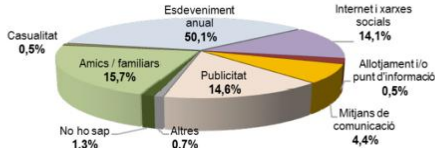
Com ha arribat a la Fira?

(n=637, vàlides=637)

Com s'ha assabentat de la celebració de la Fira?

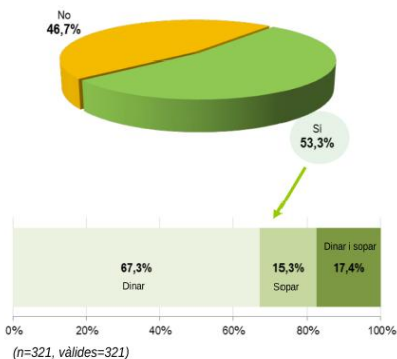
(n=637, vàlides=637)

CARACTERITZACIÓ DE LA DESPESA

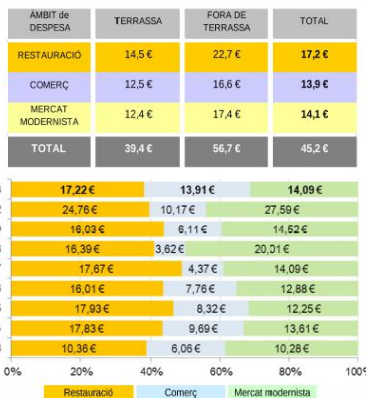
Despesa o previsió de despesa als restaurants de la ciutat?

(n=637, vàlides=602)

Quants diners té previst gastar-se?

(n=637, vàlides=633; 634; 635)

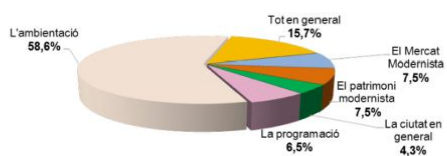

Ajuntament de Terrassa

VALORACIÓ DE LA FIRA (II)

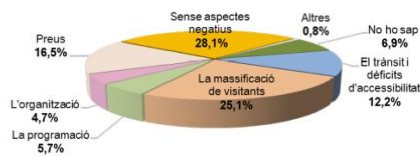
Què és allò que més l'hi ha agradat de la Fira?

(n=637, vàlides=630)

Què és allò que menys l'hi ha agradat de la Fira?

(n=637, vàlides=637)

www.terrassa.cat

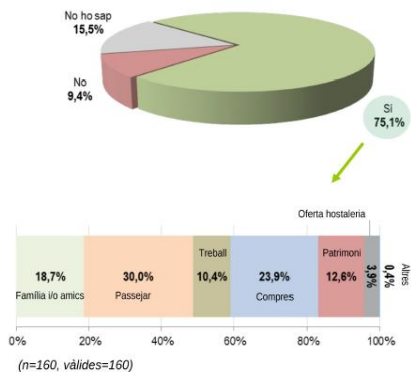
XX Fira Modernista de Terrassa 2023 - Enquesta als visitants

Ajuntament de Terrassa

PROBABILITAT / VOLUNTAT DE RETORN

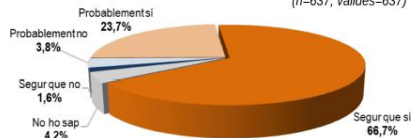
Creu que tornarà a la ciutat?

(n=213 no residents, vàlides=213)

En una propera edició, tornarà a la Fira Modernista?

(n=637, vàlides=637)

www.terrassa.cat

XX Fira Modernista de Terrassa 2023 - Enquesta als visitants

CAPÍTOL 3: CONCLUSIONS

3.1. Conclusions del treball.

La meua conclusió principal és que l'objectiu general d'aquest treball de donar a conèixer a la ciutadania de primera mà, la preparació d'aquesta festa que es fa a la ciutat de Terrassa, els seus inicis, etc..., des del meu punt de vista el puc donar per assolit, només cal llegir-lo.

Tot i així, com he comentat en algun moment, no és fàcil transmetre-ho tot de manera fàcil, és evident que se't fa complicat i no ajuda gens a reflectir el que vols explicar en aquell moment, però com a conclusió puc dir que em sento satisfet de com he anat avançant i del resultat final.

També puc concloure que les converses amb antics companys de la feina amb qui vaig compartir aquesta tasca de preparar la Fira Modernista, m'han ajudat en els dos sentits següents:

1. Primer, com he comentat en algun moment del treball, he vist que no hi ha hagut canvis pràcticament els darrers anys a l'hora de preparar la fira.
2. Segon, pel fet de comprovar que la dedicació diària a fer aquest treball, m'ha fet adonar que encara puc aportar coses que i això m'ha agradat pel fet de veure el meu compromís.

He d'afegir que no m'esperava que m'enriquís tant fer el treball i que he vist que a vegades fem una feina que ens omple, és cert, que si la vivim amb una mica més de passió, com ha estat el cas, encara ens omple més si la podem desenvolupar i explicar amb més gust, com ha estat el cas.

La Fira pot créixer en dies, en valor, pot moure diners i persones, però hi ha una part humana que es cuida molt i que fa que no t'acabis de jubilar mai de la F. M.

El primer entrevistat, en Domènec Ferran m'ha aportat, de fet per ell he sabut en el moment de fer l'entrevista que ell mateix, així com l'Anna Mata (quan estava a Cultura) i la Maria Costa (abans de ser Regidora) que són els creadors, 'els Pares' de la Fira Modernista. Ells van veure que calia tenir en compte que Terrassa, estava nodrida d'edificis modernistes de gran qualitat i transcendència i que alguna cosa es podria fer al respecte. Ha estat un gran descobriment i cal recalcar-ho.

També de l'entrevista es poden treure les conclusions, la idea, de que es poden fer encara les coses millor, com l'exemple del rètol de la mateixa Fira Modernista el qual es pot fer en format de fotos, o dibuixos o treballs hipogràfics a partir d'elements reals del modernisme de Terrassa.

La segona entrevistada la Rosa Aguado, m'ha aportat il·lusió, que és una de les paraules que utilitzo més en la part teòrica del treball i venint d'una gran professional del món de les arts escèniques és un orgull i una gran satisfacció coincidir amb ella. De que es fan molt bé les coses a nivell de ciutat a l'hora de fer activitats culturals com la de la Fira Modernista i m'enriqueix a la vegada poder dir que gràcies a la suma de la seva entrevista he pogut concloure millor aquest treball.

De la meua assistència a l'Ateneu Terrassenc per escoltar la xerrada entre el Domènec Ferran i el Josep Forn, com ja he comentat en el mateix annex, puc concloure que no m'ha aportat gaire respecte al treball.

I per acabar les conclusions en Domènec Ferran i la Rosa Aguado m'han fet veure que la meua idea de la grandesa de la Fira Modernista, la seva singularitat, tot plegat ho podem considerar com la millor o de les millors de Catalunya.

3.2. Limitacions del treball.

Certament també he tingut limitacions, com quan vaig provar de fer una entrevista a l'Alcalde de la ciutat, Jordi Ballart i no ho vaig poder aconseguir. És cert que des del gabinet d'alcaldia se'm va dir que podia enviar les preguntes, que ell mateix les contestaria i que se'm retornarien, però és clar que no es el mateix que fer-ho en persona i més encara coneixent el tarannà de l'alcalde i sabent de la seva empatia, predisposició i del seu coneixement d'aquest Diploma. Per a mi era i és la persona principal, més carismàtica i a la vegada més implicada per fer una entrevista com les que he fet a persones que viuen la cultura de la ciutat com ell mateix la viu. Va ser una llàstima.

També en l'apartat de les limitacions es podria incloure el temps per fer aquest treball. El vaig començar a fer a finals del tercer curs i quan vaig començar el quart el tenia força avançat.

El feia com vaig fer tots els treballs de totes les altres assignatures, sempre amb el mateix criteri i la manera de fer, si es vol personal, però segons els mateixos professors, els resultats eren bons, entenedors, fet que em feia sentir satisfet i és per aquest motiu que vaig pensar en començar el treball amb prou temps i de la mateixa manera.

Estava feliç, sobretot quan ho comentava els companys, però es va acabar la meua felicitat quan ja avançat el primer quadrimestre del quart curs, el mes de novembre, vaig saber que havia de fer aquest TFD amb una plantilla determinada, i en aquella mateixa formació se'ns va informar que el treball, a més de ser obligatori per poder obtenir el títol del Diploma, s'hi havia d'aplicar una normativa, de nom APA.

En aquell moment vaig tenir un bon desengany.

Tot i el meu desencís, després de mesos i poc abans de començar el segon quadrimestre el vaig continuar, aprofitant tot el que vaig poder, no volia donar-me per vençut.

Quan vaig començar l'assignatura del TFD ja al segon quadrimestre, pocs mesos abans d'acabar el quart any d'estudis i aprenentatge, se'm va fer una muntanya.

Vaig estar apunt de deixar-ho, de dir que no el feia, com altres companys van fer, però la meua il·lusió per un tema, per una tasca que vaig començar mesos abans va poder més, encara que al final tot ha estat fer un treball que requeria temps i il·lusió a corre cuita i procurant no deixar-me una sola coma de tot el que es demana a l'hora de fer-ho.

Segurament si se'ns hagués ensenyat a fer els treballs amb la normativa APA un any abans tot hagués estat diferent i ara no estaria lamentant no haver acabat el Diploma amb la mateixa alegria i ganes dels altres tres anys i mig anteriors.

Una llàstima fer un Diploma amb la il·lusió que al final es trenca per unes normes que penso que no es corresponen a la nostra època de jubilació per molt que se'ns hagi explicat que és fa per que se li dona la categoria de grau i per unificar.

Tot i així és de justícia dir que he rebut ajudes i col·laboracions també a la part final del Diploma.

3.3. Continuïtat del treball.

M'agradaria que aquest treball tingués continuïtat, tot i que com he dit al principi del mateix, en la metodologia la base és la memòria, tots els records que m'han vingut al cap pensant en com es prepara la Fira Modernista de la ciutat de Terrassa, per tant serà difícil donar consells, directrius a qui ho vulgui fer.

Però com he dit a les conclusions, les coses sempre es poden fer millor, trobar o cercar una altra manera de fer-ho.

Quan he posat a les conclusions l'exemple de l'entrevista amb el Domènec Ferran de que el rètol o pòster de la Fira es pot fer de manera hipogràfica, és a dir, amb més treball de recerca, en pot ser un exemple per a aquest mateix treball.

Només cal tenir en compte els diferents punts de vista de cadascú i si a més la persona que pot estar interessada ha col·laborat o viscut d'alguna manera la Fira Modernista des de les entranyes, com ha estat el meu cas, ho pot fer, només cal proposar-s'ho.

Com vaig dir també a la metodologia, no és un treball de cercar a Internet, ni de copiar i enganxar i encara menys de plagi, totalment desaconsellat i prohibit en aquest treball i en qualsevol altra del nivell de grau que sigui, a més, no estem parlant de què és la Fira Modernista sinó de com es prepara i d'això no hi ha manuals, ni bases de dades i menys a Internet, només la pròpia experiència.

Tot i així, se m'acut que una manera de donar-li continuïtat a aquest TFD seria a base de fer entrevistes a diferents persones que són o han estat dins la Fira en algun moment, sigui com a voluntaris, treballadors de la Casa Gran, col·laboradors o organitzadors d'altres institucions culturals.

Com he comentat també a les conclusions jo mateix vaig treure força aportacions, idees i ajudes a l'hora de fer les dues entrevistes en base a la seva pròpia experiència. Només cal trobar les persones apropiades implicades dins la cultura de la ciutat de Terrassa.

Una altra manera pot ser consultant les enquestes fetes per part del Servei de Comerç del l'Ajuntament de Terrassa. Aquestes enquestes s'han fet el fan els tres darrers dies de la Fira Modernista, matí i tarda per part dels becaris en pràctiques de la seves respectives carreres, s'ho prenen amb molt d'interès i acostumen a donar molta informació. Són públiques i poden ajudar a qui estigui interessat.

Molta sort.

Agraït: l'autor, Francesc Margarit.

PÒSTER

COM ES PREPARA LA FIRA MODERNISTA DE TERRASSA?

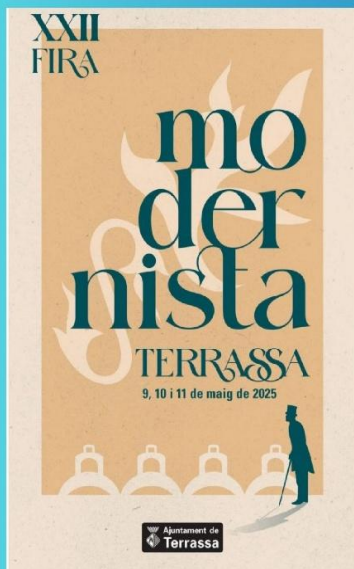
AUTOR: FRANCESC MARGARIT I GROS

TUTORA: MARTA PALACÍN MEJÍAS

Juny 2025

INTRODUCCIÓ:

La Fira Modernista de Terrassa, enguany en la seva 22ena edició, ha esdevingut un esdeveniment central i important en l'activitat cultural i social de Terrassa. La meua experiència al llarg del temps en la Fira Modernista de Terrassa, en la que vaig dur a terme una gran tasca de preparació, col·laboració i organització, m'ha fet conèixer de moltes perspectives i també viure-la amb il·lusió.

OBJECTIUS:

- Donar a conèixer a la ciutadania de primera mà, la preparació d'aquesta gran festa que es fa a Terrassa, el treball que hi ha darrera i que resulti entenedor i atractiu.
- Transmetre una informació que pot ser d'interès públic a través de la pròpia experiència i de fotografies de la Fira.

METODOLOGIA:

Cerca de documentació a Internet del tema que ens ocupa, com també al web de l'Ajuntament de Terrassa, on n'hi ha també molta.

Encara que el mètode i argument principal ha estat tret de la meua pròpia collita recordant experiències i detalls.

Tot el text del treball està transcrit al paper a base de records de la pròpia memòria i de la feina personal feta el dia a dia durant anys.

La millor manera ha estat utilitzar un mètode senzill, pràctic i eficaç donada la gran transcendència d'aquesta fira. A més, es mereix fer-ho amb serietat i rigor, no utilitzant el típic copiar i enganxar, al qual t'hi adaptes molt aviat, al plagiat sense voler, però que no és tant genuí, ni tampoc coherent com a treball.

CONCLUSIONS:

S'han complert els objectius que m'havia proposat alhora de fer aquest treball i més conforme he anat avançant amb el mateix.

Tot i així, no és fàcil transmetre-ho de manera fàcil, és evident que se't fa complicat i no ajuda gens a reflectir el que vols explicar en aquell moment, de manera que puc dir que em sento satisfet de com he anat avançant i del resultat final.

CAPÍTOL 4: BIBLIOGRAFIA / WEBGRAFIA

Cita 1: Maria Costa (Regidora de Comerç i Turisme de l'Ajuntament de Terrassa entre 1999 i 2007).

https://visitaterrassa.cat/wp-content/uploads/2015/01/Protocols_FM_270314.pdf

Cita 2: Jordi Garreta (Cap del Servei de Turisme de l'Ajuntament de Terrassa).

https://visitaterrassa.cat/wp-content/uploads/2015/01/Protocols_FM_270314.pdf

Il·lustració 1: Edifici Escola Industrial en època modernista.

<https://firamodernista.cat/>

Il·lustració 2: Muncunill principal arquitecte modernista.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1258005042994080&set=a.523591453102113>

Il·lustració 3: La Masia Freixa en tot el seu esplendor.

https://ca.wikipedia.org/wiki/Masia_Freixa

Il·lustració 4: Cartell XXII Fira Modernista maig 2025

<https://firamodernista.cat/>

Il·lustració 5: Raval de Montserrat durant la Fira Modernista.

<https://firamodernista.cat/>

Il·lustració 6: Francesc Margarit, autor del treball, l'any 2014 en plena feina.

Font: Francesc Margarit Gros, l'autor del treball.

Il·lustració 7: Francesc Margarit i Gemma Izquierdo vestits modernistes.

Font: Francesc Margarit Gros, l'autor del treball.

Il·lustració 8: Mostra de la Gastronomia Modernista.

<https://firamodernista.cat/>

Il·lustració 9: Jaume Soler amb les seves motos.

<https://www.diarideterrassa.com/esports/mor-jaume-soler-claveria-un-referent-del-mon-del-motor-a-la-ciutat.html>

Il·lustració 10: Desfilada de cotxes durant la Fira Modernista.

Font: Fotografia cedida per Gemma Izquierdo Jimeno, parella de l'autor del treball.

Il·lustració 11: Habitació d'hotel en oferta, per la Fira Modernista.

<https://firamodernista.cat/>

Il·lustració 12: Vitralls de la sala del Museu Casa Alegre de Sagrera

<https://firamodernista.cat/>

Il·lustració 13: Gent vestint modernistes a l'Institut Industrial.

<https://firamodernista.cat/>

Il·lustració 14: Mostra artesanal davant la Masia Freixa.

<https://firamodernista.cat/arts-aplicades-al-modernisme/>

Il·lustració 15: Recreació venda de comerç artesanal i modernista.

<https://firamodernista.cat/>

Il·lustració 16: Activitats pensades per als infants.

<https://firamodernista.cat/>

Il·lustració 17: Entrada del Circ Raluy engalanada per la Fira.

[https://ca.m.wikipedia.org/wiki/Fitxer:Circ_Raluy_\(2008\).jpeg](https://ca.m.wikipedia.org/wiki/Fitxer:Circ_Raluy_(2008).jpeg)

Il·lustració 18: Domènec Ferran vestit de modernista.

https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10217509737682704&set=t.100023329685202&type=3&locale=ca_ES

Il·lustració 19: Domènec Ferran, Cap Gros de l'any 2021.

<https://www.diarideterrassa.com/terrassa/2021/07/02/domenec-ferran-capgros-de-lany/>

Il·lustració 20: Domènec Ferran i Francesc Margarit durant l'entrevista.

Font: Francesc Margarit i Gros, l'autor del treball.

Il·lustració 21: Rosa Aguado amb vestuari modernista.

Font: Fotografia cedida per l'entrevistada Rosa Aguado.

Il·lustració 22: Rosa Aguado amb el seu Cap Gros de l'any 2019.

<https://vallesos.cat/24/noms-traces/78e46c83>

Il·lustració 23: Rosa Aguado i Francesc Margarit durant l'entrevista

Font: Francesc Margarit Gros, autor del treball.

Il·lustració 24: Moment de la conversa entre Domènec Ferran i Pep Forn.

https://www.facebook.com/photo?fbid=2941227526047109&set=pcb.2941227842713744&locale=ca_ES

Enquesta Fira Modernista.

<https://xifres.terrassa.cat/mostra.php?go=ZG9jPWVzdHVkaXMvMjA5NDA1MTV4eGhmaXJhbW9kZXJuaXN0YV90cnMucGRm>